

Aan: De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum: 20 juni 2024
Portefeuille(s): Ruimtelijke Ordening en Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit
Portefeuillehouder(s): Wethouder van Dantzig
Behandeld door: Directie Zuidas, bestuurszaken.zuidas@amsterdam.nl
Onderwerp: Bestuurlijk Overleg Zuidasdok d.d. 21 mei 2024

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 14 mei 2024 heeft u de tweede Halfjaarlijkse Rapportage Zuidasdok 2023 ontvangen. In de raadsinformatiebrief heb ik toegezegd om u voor de zomer te informeren over de resultaten van het onderzoek naar versoeringsmogelijkheden voor het programma Zuidasdok. Vandaag is de Tweede Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok dat op 21 mei j.l. plaatsgevonden. De informatie in deze brief is identiek aan de informatie zoals naar de Tweede Kamer is verzonden.

Zuidasdok is van groot nationaal en regionaal belang. Station Amsterdam-Zuid heeft een belangrijke rol in het spoor netwerk en fungeert als nationaal, regionaal en lokaal OV-knooppunt. Met de realisatie van Zuidasdok wordt uitbreiding van station Amsterdam-Zuid mogelijk met een derde perron. Daarmee kan internationaal spoorvervoer van het Centraal Station naar station Amsterdam-Zuid worden verplaatst en komt capaciteit vrij voor de groei van het nationale spoorvervoer op belangrijke spoorverbindingen naar de landsdelen Noord-Holland en Flevoland en verder.¹ Ook ontstaat in de toekomst ruimte voor aanlanding van de Lelylijn. Met de realisatie van het derde perron wordt station Amsterdam-Zuid een internationaal knooppunt en maakt verdere groei van het internationaal spoorverkeer mogelijk van drie tot vier internationale treinen per uur van/naar Parijs en Londen via de Hogesnelheidslijn (HSL). Hiermee zetten we in op duurzaamheidsambities in het kader van Air-to-Rail.

U bent eerder geïnformeerd (brief december 2023 en mei 2024) dat het programma Zuidasdok een tekort verwacht van € 600 mln. tot € 800 mln. De afgelopen maanden zijn in opdracht van het bestuurlijk overleg Zuidasdok versoeringsmogelijkheden in beeld gebracht.² Er is onder andere gekeken naar mogelijkheden en de consequenties van reductie van de scope, manieren om de scope soberder uit te voeren, of het project op een andere manier (met minder kosten, maar mogelijk wel met meer overlast) te bouwen. Ook is gekeken of onderdelen van het project kunnen worden getemporiseerd.

¹ Te weten het Programma Hoogfrequent Spoor (PHS) Alkmaar – Amsterdam, en Schiphol – Amsterdam – Almere – Lelystad (PHS SAAL).

² Versoeringen binnen scope zijn in beeld gebracht op verzoek van het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok. Versoeringen buiten scope zijn onder verantwoordelijkheid van het Rijk uitgevoerd. Amsterdam heeft meegewerkt aan de benodigde informatieverstrekking. De aansturing is belegd bij het opdrachtgeversoverleg.

Het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok van 21 mei 2024 heeft de uitwerking van de versoberingen besproken en besloten de volledige projectscope opnieuw te bevestigen. Het Bestuurlijk Overleg heeft ingestemd met gunning van project Tunnel, met uitwerking van het voorontwerp van de integrale scope (tunnel Zuid + tunnel Noord) en met realisatie van de zuidelijke tunnel. Met het bestaande budget wordt zo het maximale gedaan maar blijft het tekort van € 600 mln. tot € 800 mln. wel bestaan. Het voordeel van dit besluit is dat er geen vertraging ontstaat, geen verdragingskosten ontstaan en geen onomkeerbare besluiten genomen hoeven te worden. Omdat er op dit moment onvoldoende budget is, kan geen opdracht voor de realisatie van de noordelijke tunnel worden gegeven. Een besluit over de uitvoering en financiering van de noordelijke tunnel moet op een later moment worden genomen. Met oog op het lopende aanbestedingsproces tunnel hebben de opdrachtgevers afgesproken hierover uiterlijk in de tweede helft van 2025 een besluit te nemen. Dit mede in het licht van afspraken op het BO MIRT 2022 waarin Zuidasdok, de OV-verbinding Amsterdam – Haarlemmermeer, het derde perron en de metro-ringlijn Amsterdam in samenhang zijn beschouwd.

De onderzoeken van de afgelopen maanden hebben een aantal versoberingsmogelijkheden opgeleverd. Op basis van de onderzoeken is afgesproken een taakstelling door te voeren van € 70 mln. die behaald wordt door het soberder realiseren van de projectscope. Ook hebben de bestuurders verzocht de mogelijkheid van een robuustere bouwmethode te onderzoeken, waarbij sneller, eenvoudiger en goedkoper kan worden gebouwd. Daarnaast zullen de opdrachtgevers de komende periode gebruiken om voorstellen voor te bereiden hoe te handelen voor de situatie waarin zich nieuwe tekorten zouden voordoen.

De opdrachtgevers bevestigen commitment aan de bestuursovereenkomst Zuidasdok (inclusief de bijbehorende allonges) en aan de gemaakte afspraken in het BO MIRT 2022 (scope en de financiële afspraken over het programma Zuidasdok en het investeringspakket) en het vigerend Tracébesluit Zuidasdok. Op dit moment wordt door het huidige kabinet geen nieuwe mutatie op de Rijksreservering OV-verbinding Amsterdam – Haarlemmermeer voorzien.

Vanuit lenW geldt een voorbehoud dat gunning en opdragen van project(onderdelen) mogelijk is binnen bestaand budget Zuidasdok. De opdrachtgevers en beheerders sturen actief op het realiseren van de taakstelling en versoberingen.

Ter bewaking van de afspraken en om besluitvorming eind 2025 voor te bereiden is de governance versterkt met een intensievere betrokkenheid van de opdrachtgevers in de aansturing.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Reinier van Dantzig', written over a light blue horizontal line.

Reinier van Dantzig
Wethouder Woningbouw en Stedelijke Ontwikkeling